

Novela zákona o rybářství aneb co se letos změnilo pro rybáře

Od 1. 1. 2022 vstoupil v platnost zákon č. 364/2021 Sb., kterým se změnilly některé zákony v souvislosti s implementací předpisů EU v oblasti invazních nepůvodních druhů. Novinek v této oblasti přibýlo celkem hojně, my se však zaměříme pouze na ty, které se přímo týkají lovu ryb a rybářů.

Česká republika promítla Nařízení EU č. 1143/2014 o prevenci a regulaci zavlékání a šíření invazních nepůvodních druhů výše uvedenou novelou právních předpisů ČR, včetně novely zákona č. 99/2004 Sb., o rybářství. V souvislosti s tímto nařízením EU vznikl seznam invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na EU. Říkejme mu „unijní seznam“, jak ostatně bývá běžně označován. Pro dokreslení celé situace je potřeba uvést, že pro všechny druhy, které nalezneme na unijním seznamu platí zákaz dovozu a převozu v rámci EU, uvádění na trh, zákaz držení, chovu, rozmnožování a vypouštění do volné přírody.

V současné době nalezneme na unijním seznamu 36 druhů rostlin a 30 druhů živočichů. Z těch, se kterými se jako rybáři můžeme setkat kolem našich vod nejčastěji, můžeme z rostlin jmenovat netýkavku žláznatou (*Impatiens glandulifera*), bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*) nebo pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*). Z živočichů pak rak pruhovaný (*Orconectes limosus*), rak signální (*Pacifastacus leniusculus*), želva nádherná (*Trachemys scripta*), ondatra pižmová (*Ondatra zibethicus*) či nutrie říční (*Myocastor coypus*).

Jeden z nezvaných hostů bolševník velkolepý (Heracleum mantegazzianum)

To, co nás však na unijním seznamu zajímá asi nejvíce, jsou ryby. Seznam prozatím zahrnuje 4 rybí druhy. Plotos proužkatý (*Plotosus lineatus*) je mořským druhem zavlečeným například do Středozemního moře. Hlavačkovec Glenův (*Percottus glenii*) je původem v povodí řeky Amur a prozatím na našem území zaznamenán nebyl, je však znám výskyt například ze Slovenska, Maďarska, Polska a dalších zemí Evropy. Další dva druhy na unijním seznamu jsou již pro české rybáře dobře známé.

Střevlička východní (*Pseudorasbora parva*) pochází z Východní Asie a k nám se dostala v 80. letech s plůdkem ryb z Maďarska. Dnes je rozšířena na většině našeho území. Jedná se o drobnou kaprovitou rybku s malými ústy, horní čelist je mírně kratší než dolní. U mladých jedinců se po bocích táhne tmavý pruh. V době rozmnožování se samci barví do tmavě fialového zbarvení. Na rybnících a dalších stojatých vodách představuje střevlička významnou potravní a prostorovou konkurenci pro plůdek dalších druhů ryb. Krom toho je agresivní a okusuje jiným rybám slizovou vrstvu, čímž je vystavuje riziku plísňové či bakteriální infekce.

Invazní střevlička východní (Pseudorasbora parva) (foto: L. Jurek)

Slunečnice pestrá (*Lepomis gibbosus*) je ryba z čeledi okounkovitých původem ze Severní Ameriky. Pro své pestré zbarvení je často chována v zahradních jezírcích i v akvaristice, což byl i jeden ze zdrojů jejího šíření. Slunečnice dosahuje velikosti až 40 cm, v naší podmínkách však nejčastěji okolo 15 cm. Jedná se o agresivního potravního konkurenta domácích druhů, který s oblibou konzumuje i plůdek a snůšky jiker jiných ryb.

Krásná leč nežádoucí slunečnice pestrá (Lepomis gibbosus)

Jak se podle platné legislativy musí rybář zachovat v případě ulovení těchto druhů?

V zákoně o rybářství po přijetí shora uvedené novely, konkrétně v § 13, který se týká lovu, najdeme nově dvě zásadní ustanovení pro rybáře: **„Při lovu v rybářských revírech i v rybníkářství se zakazuje vrátit po ulovení zpět do vody invazní nepůvodní druh na unijním seznamu a použít takový druh jako nástražní rybu.“**

V praxi to pak znamená, že každou ulovenou střevličku východní a slunečnici pestrou nesmí rybář vrátit zpět do revíru a musí si takovou rybu přivlastnit. Připomínáme, že stejně jako v případě ostatních druhů ryb, musí i prisvojený invazní nepůvodní druh rybář řádně zapsat do sumáře úlovků. Zároveň ani jeden z těchto druhů nesmí být při lovu ryb použit jako nástražní ryba. Oba uvedené zákazy jsou podle zákona o rybářství i přestupkem, za který lze podle tohoto zákona uložit fyzické osobě pokutu s horní sazbou 30 000 Kč.

Obracíme se tak na všechny rybáře, nakládejte s těmito rybami ve smyslu platné legislativy a pomozte tak eliminovat tyto invazní nepůvodní druhy, které narušují diverzitu a poškozují původní rybí společenstva našich vod.

Za ČRS Lukáš Mareš